

Yönetmelikler

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak, Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, yurt içi ve yurt dışı kaynaklardan temin edilen petrolün doğrudan veya işlenmek suretiyle, güvenli ve ekonomik olarak rekabet ortamı içerisinde kullanıcılara satışına ilişkin piyasa faaliyetlerinin; şeffaf, eşitlikçi ve istikrarlı biçimde sürdürülmesi için gerçek ve tüzel kişilere verilecek lisanslara, Kuruma yapılacak bildirimlere ve kayıt düzenlerine ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik; Kurumun petrol piyasasında lisans işlemlerine yönelik görev, yetki ve sorumluluklarına, lisanslarda yer alması gereken hükümlere, lisans sahiplerinin hak ve yükümlülükleri ile bildirim ve kayıt düzenine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik; 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen;

1. Kanun: 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununu,
2. Kurum: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunu,
3. Kurul: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunu,
4. Başkan: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Başkanını,
5. Akaryakıt: Benzin türleri, nafta (hammadde, solvent nafta hariç), gazyağı, jet yakıtı, motorin türleri, fuel-oil türleri ile biodizeli,

6. Akaryakıt istasyonu: Dağıtıcı veya bunlarla tek elden satış sözleşmesi yapmış bayilerce teknik, kalite ve güvenlik açısından mevzuata uygun olarak kurulup, bir veya farklı alt başlıktan birer akaryakıt dağıtıcısının tescilli markası altında faaliyette bulunan ve esas itibarıyla araçların akaryakıt, madeni yağ, otogaz LPG, temizlik ve ihtiyarî olarak bakım ile kullanıcıların tüplü LPG hariç diğer asgarî ihtiyaçlarını karşılayacak imkânları sunan yerleri,

7. Bayi: Bayilik faaliyeti için gerekli donanıma sahip gerçek ve tüzel kişileri,

8. Bayilik: Karşılıklı yükümlülüklerin ekinde fizibilite olan bir sözleşmeye bağlanarak akaryakıt dağıtım şirketleri tarafından gerçek ve tüzel kişilere akaryakıtın kullanıcılara ikmal yetkisi verilmesi işlemini,

9. Dağıtım: Serbest kullanıcılara akaryakıt toptan satışı ve ikmal dahil bayilere akaryakıt satış ve ikmal faaliyetlerinin bütünü,

10. Ham petrol: Yerden çıkarılan sıvı haldeki doğal hidrokarbonları,

11. İhrakiye: Ülkenin karasuları ve/veya karasuları bitişiğinde deniz vasıtalarına veya hava meydanlarında yerli ve yabancı hava taşıtlarına vergili veya vergisiz sağlanan akaryakıtı ve madeni yağı,

12. İhrakiye teslim şirketi: Yurt içinden ve yurt dışından temin ettiği ihrakiyeyi deniz ve hava taşıtlarına ikmal eden lisanslı sermaye şirketini,

13. İletim: Boru hattı vasıtasıyla petrolün taşınması işlemini (üreticilerin rafineriye veya iletim hattına ulaşan boru hatları ile tesislerin bünyesinde yer alan boru hatları hariç),

14. İlgili mevzuat: Petrol piyasasına ilişkin Kanun, yönetmelik, lisans, tebliğ, genelge ve Kurul kararlarını,

15. İşleme: Petrol ve diğer kimyasal maddelerden madeni yağ üretimi hariç yeni ürünler elde edilmesine ve/veya ürünlerin nitelik veya niceliğinin değiştirilmesine ilişkin işlemleri,

16. Kötüniyet: Piyasa faaliyetinin yapılmasında, petrolün kaybına, karışmasına, bozulmasına veya amaç dışı kullanımına sebebiyet veren bir eylem veya ihmali,

17. Kullanıcı: Petrol kullanımı yapan gerçek ve tüzel kişileri,

18. Kullanım: Petrolün sadece kişisel ve işletme ihtiyaçları için tüketimini,

19. Lisanslı depolama: Piyasa faaliyetinde bulunanların stok ve işletme ihtiyaçlarını gidermek üzere başkasının mülkiyetindeki petrolün depolanması işlemini,

20. Madeni yağ: Baz yağına veya kimyasal sentez yöntemi ile işlenen maddelere, bazı katkıların ilâvesi sonucu, hareketli ve temas halinde olan iki yüzey arasındaki sürtünme ve/veya aşınmayı azaltma veya soğutma özelliğine sahip mamul haline getirilen doğal veya yapay maddeleri,

21. Petrol: Akaryakıt, ham petrol ve ürünleri,

22. Piyasa: Petrolün temini ve satışı, rafinajı, işlenmesi, depolanması, iletimi, ihrakiye teslimi, taşınması, dağıtımı, bayiliği, kullanımı ve bunlarla ilişkili iş ve işlemlerden oluşan piyasayı,

23. Rafinaj: Ham petrolden başlayarak yeni ürünler elde edilmesine ilişkin işlemleri,

24. Tarife: Petrolün rafinajı, dağıtımı, iletimi, depolanması, taşınması, işlenmesi ve satışı ile bunlara dair hizmetlere ilişkin fiyat, hüküm ve şartları içeren düzenlemeleri veya lisans sahibi kişiler tarafından oluşturulan fiyat listelerini,

25. Taşıma: Ham petrolün rafineriye ulaştırılmak üzere toplandığı teslim noktasından sonra, diğer ürünlerin ise taşıma araçları ile yapılan tüm nakil faaliyetleri bütünü,

26. Tehlikeli eylem: Piyasa faaliyetinin yapılmasında, bunların yapıldığı mahalde veya yakınında bulunan bir kimsenin ölümüne, sakatlanmasına veya sağlığının bozulmasına, çevrenin kirlenmesine sebep olan veya olabilecek nitelikte bulunan bir fiil veya ihmali,

27. Teknik düzenleme: Petrolün ve madeni yağın, ilgili idari hükümler de dahil olmak üzere, özellikleri, işleme ve üretim yöntemleri, bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri hususlarından biri veya birkaçını belirten ve uyulması zorunlu olan her türlü düzenlemeyi,

28. Tesis: Lisans konusu faaliyetin gerçekleştiği ana ve yardımcı üniteler ile idari bölümler bütününden oluşan yapıyı veya deniz, demiryolu veya karayolu araçlarını,

29. Ulusal marker: Akaryakıtta; rafineri çıkışında, gümrük girişinde, sanayide yan ürün olarak veya diğer şekillerde üretilen akaryakıtta ise ticari faaliyete konu edilmeden önce eklenecek katkısı,

30. Üretim: Petrolün çıkarılmasını, ön işlenmesi ile saha dahilinde veya civarında bulunan depolara, iletim hattına veya rafineriye boru hattı ile taşınmasını veya depolanmasını,

31. Üretici: Petrolün 7/3/1954 tarihli ve 6326 sayılı Petrol Kanunu kapsamında Türkiye’de yer altından çıkarılmasını, ön işlenmesi ile saha dahilinde veya civarında bulunan depolara, iletim hattına veya rafineriye boru hattı ile taşınması veya depolanması faaliyetini yapan tüzel kişiyi,

32. Ürün: Fiziksel veya kimyasal işlem, rafinaj veya diğer yöntemlerle ham petrol ve/veya ürünlerinden elde edilen ürün veya ara ürün herhangi bir hidrokarbonu,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisans, Lisans Gerektiren Faaliyetler ve Muafiyetler

Lisans

Madde 5- Lisans, bir gerçek veya tüzel kişinin piyasada faaliyet gösterebilmek için Kurumdan almak zorunda olduğu izin belgesidir.

Her bir piyasa faaliyeti ve piyasa faaliyeti yürütülen her bir tesis için ayrı lisans alınır. Lisanslarda, lisans kapsamında yer alması halinde tesise özgü hükümlere yer verilir.

Lisanslar hiçbir surette devredilemez. Ancak, lisans sahibi tüzel kişiye bankalar ve/veya finans kuruluşları tarafından sınırlı veya gayri kabili rücu proje finansmanı sağlanması halinde, kredi sözleşmesi hükümleri gereği, bankalar ve/veya finans kuruluşları Kuruma gerekçeli olarak bildirimde bulunarak, bu Yönetmeliğin öngördüğü şartlar çerçevesinde önerecekleri bir başka tüzel kişiye lisans sahibi tüzel kişinin lisansı kapsamındaki tüm yükümlülüklerini üstlenmek şartıyla lisans verilmesini talep edebilir. Önerilen tüzel kişiye, bu Yönetmelik kapsamındaki yükümlülükleri yerine getirmesi kaydıyla lisans verilir.

Piyasada lisans alınmaksızın faaliyette bulunulduğunun tespit edilmesi halinde, ilgili gerçek veya tüzel kişi hakkında Kanunda belirtilen yaptırımlar uygulanır.

Kurumdan lisans alan kişiler, ilgili mevzuat hükümlerinin yanı sıra, diğer mevzuat hükümlerine de uymak zorundadır.

Lisans Gerektiren Faaliyetler ve Muafiyetler

Madde 6- Lisanslar aşağıdaki başlıklar altında verilir:

a) Rafinerici Lisansı,

b) İşleme Lisansı,

c) Madeni Yağ Lisansı,

d) Depolama Lisansı,

e) İletim Lisansı,

f) Serbest Kullanıcı Lisansı,

g) İhrakiye Teslimi Lisansı,

h) Dağıtıcı Lisansı,

i) Taşıma Lisansı,

j) Bayilik Lisansı.

Bayilik lisansları; akaryakıt veya ihrakiye alt başlıkları altında; istasyonlu bayi veya istasyonsuz bayi kategorilerine göre verilir.

Sanayi tesislerinde yan ürün olarak akaryakıt elde edilmesi işlemleri ile rafinerici, dağıtıcı, ihrakiye teslimi lisansı sahipleri tarafından yapılan;

1) Akaryakıtın özelliklerini iyileştirmeye yönelik organik ve inorganik katkı maddelerinin ilavesi işlemleri,

2) Teknik düzenlemelere uygun olan ve akaryakıta ayrı bir vasıf kazandırmayan harmanlama işlemleri,

için lisans alınması gerekmez.

Üçüncü şahıslara hizmet vermeyen ve/veya rafinerilerden doğrudan petrol alan kişilerin sahip oldukları tesislere/depolara boru hattı vasıtasıyla yapılan taşıma faaliyetleri için iletim lisansı alınması gerekmez.

Lisans kapsamında olsun veya olmasın; sanayi tesislerinde yan ürün olarak elde edilen ürünün yurt içinde akaryakıt olarak faaliyete konu edilmesi halinde, sanayiciler Kuruma bilgi verilmek şartıyla teknik düzenlemelere uygun olanları dağıtıcılara, uygun olmayanları rafinerilerin olumlu görüş vermesi ve anlaşma sağlanması halinde rafinerilere teslim etmekle yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Lisans Başvurusu, İnceleme ve Değerlendirme, Sonuçlandırma, Lisanslarda

Asgari Olarak Yer Alacak Hususlar ve Lisansların Yürürlüğe Girmesi

Lisans Başvurusu

Madde 7- Lisans almak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, Ek-1’de yer alan örneğe uygun “Lisans Başvuru Dilekçesi” ve Ek-2’de yer alan örneğe uygun “Taahhütname” ile birlikte lisans türlerine göre Ek-3’de yer alan “Başvuru Dilekçesi Ekleri”ni eksiksiz olarak ibraz etmek suretiyle Kuruma başvurur. Dilekçe ekleri, Ek-4’de yer alan “Başvuru Dilekçesi Ekleri İçeriği” ne uygun olarak hazırlanır ve talep edilen lisans kapsamında birden çok faaliyet yapılmak istenmesi halinde, başvuru dosyasında ilgili faaliyete ilişkin eklere de yer verilir.

Rafinerici, iletim ve depolama lisansı başvuruları ekinde Petrol Piyasasında Uygulanacak Teknik Kriterler Hakkında Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara uygun şekilde hazırlanan "Mecra ve Emniyet Şeridi Dosyası" yer alır.

Lisans almak üzere;

a) Türkiye'de yerleşik,

b) Ticaret veya sanayi siciline kayıtlı,

c) Gelir veya kurumlar vergisi yükümlüsü,

gerçek veya tüzel kişiler başvurabilir.

Türkiye'de piyasa faaliyetlerinde bulunan ve yabancı devletler mevzuatına göre sermaye şirketi niteliğinde bulunan özel hukuk tüzel kişileri, Türk parasının kıymetini koruma hakkındaki mevzuata göre Türkiye'deki faaliyetleri bakımından Türkiye'de yerleşik sayılır.

Lisans başvurularında, yukarıda sayılanlara ek olarak lisans türlerine göre aşağıdaki şart ve nitelikler aranır:

a) Rafinerici, iletim, depolama, işleme, dağıtıcı ve ihrakiye teslimi lisansları için; başvuru sahibi tüzel kişinin, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda anonim şirket ya da limited şirket olarak kurulmuş olması,

b) Dağıtıcı lisansları için pazarlama projeksiyonunda beyaz ürün (benzin ve motorin) niteliğindeki akaryakıt yıllık satış hedefinin en az 60.000 ton olması,

c) İhrakiye teslimi lisansları için, tesislerle ilgili kurum ve/veya kuruluşlardan izin alınmış olması,

d) Bayilik lisansları için; dağıtıcı lisansı sahipleriyle yapılmış bayilik sözleşmesi ve gayri sıhhi müesseseler hakkında mevzuata göre verilmiş ikinci sınıf gayri sıhhi müessese açılma ruhsatının bulunması,

e) Serbest kullanıcı lisansları için; 46 ncı maddede belirlenen serbest kullanıcı limiti veya üzerinde petrol kullanma kapasitesine sahip olunması.

Karayolu ve denizyolu ile ilgili taşıma lisansı başvurularında en az bir taşıma aracının mülkiyetine sahip olunması veya finansal kiralama yoluyla edinilmiş olması gereklidir. Ancak, demiryolu ve denizyolu ile yapılacak taşımalarda, ilgililerle kira veya hizmet sözleşmesi yapılmış olması halinde mülkiyet veya finansal kiralama koşulu aranmaz.

Lisans başvuruları; bayilik lisansı kapsamındaki faaliyetler için akaryakıt veya ihrakiye temin edilmeden, diğer lisanslar için ise hak konusu olabilecek herhangi bir girişim başlatılmadan önce yapılır.

Başvuru sırasında gerçek veya tüzel kişilerden istenen belgelerin ilgili mevzuata uygun olup olmadığı hakkındaki değerlendirme, sunulan belgelerin Kurum merkez evrakına giriş tarihini izleyen on iş günü içerisinde tamamlanır.

Lisans başvurularının ilgili mevzuata uygun olarak yapılmadığının tespiti halinde, söz konusu eksikliklerin on iş günü içerisinde giderilmesi, aksi takdirde başvuru kapsamında sunulan belgelerin iade edileceği başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir. Söz konusu süre içerisinde de eksiklikler giderilmediği takdirde başvuru yapılmamış sayılır ve başvuru evrakı iade edilir.

Lisans Başvurularının İnceleme ve Değerlendirmeye Alınması

Madde 8- Lisans başvuru esaslarına göre eksiksiz olarak yapıldığı tespit edilen lisans başvurularının inceleme ve değerlendirmeye alınabilmesi için başvuru sahiplerine yazılı bildirimde bulunulur ve lisans alma bedelinin yüzde birinin, bildirim tarihinden itibaren on iş günü içerisinde Kurum hesabına yatırılması istenir. Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde başvurunun reddedilmiş sayılacağı yapılan bildirimde yer alır.

Eksiksiz olarak yapıldığı tespit edilen, taşıma, bayilik ve serbest kullanıcı lisansı başvurularında lisans bedelinin tamamının yatırılması istenir. Lisans bedelinin yatırılmasını takiben lisans başvurusu inceleme ve değerlendirmeye alınır.

Taşıma, bayilik ve serbest kullanıcı lisans başvuruları hariç olmak üzere, lisans alma bedelinin yüzde birinin Kurum hesabına yatırıldığına dair belgenin ibrazını takiben lisans başvurusu inceleme ve değerlendirmeye alınır.

Lisans başvurusunun inceleme ve değerlendirmeye alınması, lisans almaya hak kazanıldığı anlamını taşımaz.

İnceleme ve Değerlendirme

Madde 9- Kurum tarafından yapılan inceleme ve değerlendirmede tüm lisanslar açısından ilgili mevzuatta öngörülen amaçlara uygunluk göz önünde bulundurulur.

İnceleme ve değerlendirme sürecinin sonuçlandırılabilmesi için, başvuru sahibinden, ihtiyaç duyulan her türlü ek bilgi ve belge ayrıca istenebilir ve başvuru sahibi gerçek veya tüzel kişiyi temsile yetkili şahıslar doğrudan görüşme yapmak üzere çağrılabilir.

İnceleme ve Değerlendirmenin Sonuçlandırılması

Madde 10- Lisans başvurularına ilişkin değerlendirme en geç altmış gün içerisinde karara bağlanır ve ilgiliye tebliğ edilir.

Yapılan inceleme ve değerlendirmeye ilişkin rapor Kurula sunulur ve lisans başvurusu Kurul kararıyla sonuçlandırılır. Lisans başvurusunun Kurul kararıyla reddedilmesi durumunda, ret gerekçeleri başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir.

Lisans alması Kurul kararıyla uygun bulunan; rafinerici, iletim, depolama, işleme, madeni yağ, dağıtıcı ve ihrakiye teslimi lisansları başvuru sahibi gerçek veya tüzel kişiye yapılacak tebligatla, lisans alma bedelinin kalan tutarının Kurum hesabına yatırıldığına ilişkin belgenin ibraz edilmesi ve varsa Kurul uygun bulma kararı kapsamında öngörülen diğer yükümlülüklerin doksan gün içerisinde yerine getirilmesi halinde lisansının verileceği yazılı olarak bildirilir.

Bayilik, taşıma ve serbest kullanıcı lisansları hakkında uygun bulma kararı alınmaksızın, doğrudan Kurul kararı ile lisans verilir.

Mücbir sebepler dışında, öngörülen süre içerisinde bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde lisans başvurusu Kurul kararıyla reddedilir.

Yükümlülüklerini yerine getiren gerçek veya tüzel kişiye Kurul kararı ile lisans verilir. Rafinerici, iletim, depolama, işleme, madeni yağ, dağıtıcı ve ihrakiye teslimi lisanslarıyla sınırlı olmak üzere, lisans sahibinin adı/ticaret unvanı ile aldığı lisans türü ve süresi Resmi Gazete’de yayımlanır.

Lisanslarda Asgari Olarak Yer Alacak Hususlar

Madde 11- Lisanslarda asgari olarak;

a) Lisans sahibinin adı veya unvanı,

b) Lisans kapsamında, varsa alt başlık ve kategori,

c) Lisans kapsamındaki faaliyetin niteliği,

d) Yürürlük tarihi ve lisans süresi,

e) Varsa, tesisin türü, coğrafi konumu, teknoloji ve miktarlara ilişkin bilgiler,

f) Varsa, lisansa ve/veya lisans kapsamındaki tesis veya tesislere özgü hükümler,

g) Teknik düzenlemelere uygun olmayan petrol ikmali nedeniyle kullanıcıya verilen zarar ve hasarların tazmini hususu,

yer alır.

Lisansların Yürürlüğe Girmesi

Madde 12- Lisanslar, lisansta belirtilen tarihte yürürlüğe girer ve lisans sahibinin lisans kapsamındaki hak ve yükümlülükleri bu tarihten itibaren geçerlilik kazanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Lisans Bedelleri, Süreleri, Tadil, Süre Uzatımı, Sona Erme ve İptal

Lisans Bedelleri

Madde 13- Lisans bedelleri, gerçek veya tüzel kişilerin lisans alma, lisans tadili, süre uzatımı ve lisans sureti çıkartmak için Kurum hesabına yatırmak zorunda oldukları bedellerdir. Bir sonraki yıl için geçerli olacak bedeller her yılın Aralık ayının sonuna kadar Kurul kararıyla belirlenerek Resmi Gazete’de yayımlanır.

Lisans tadili, süre uzatımı ve lisans sureti çıkartma bedelleri peşin olarak ödenir.

Lisans Süreleri

Madde 14- Lisanslar; 49 yıla kadar verilir.

Lisans ile kazanılan hak ve üstlenilen yükümlülükler lisans süresince geçerlidir.

Lisans Tadili

Madde 15- Lisanslar; lisans sahibinin talebi veya Kurul kararı ile resen tadil edilebilir. Maddi hatalardan kaynaklanan tadiller ile Kurul tarafından resen yapılan tadillerden lisans tadil ücreti alınmaz.

Lisans sahibinin talebi ile yapılan lisans tadili serbest rekabet koşullarını bozucu hükümler içeremez. Lisans sahibi tarafından yapılan tadil başvurularında, dilekçe ekinde Ek-4'deki içeriğe uygun olarak hazırlanan "Lisans Tadili Dosyası" yer alır.

Lisanslara ilişkin tadil başvuruları altmış gün içerisinde sonuçlandırılır.

Lisans sahibinin, lisans tadilinden doğacak yeni ve/veya ilave yükümlülükleri yerine getirebilmesi için belirli bir süreye ihtiyaç duyması halinde bu süre Kurul kararı ile belirlenir ve tadil edilen lisanslarda yer alır.

Süre Uzatımı

Madde 16- Lisans süreleri, lisans sahibinin talebi üzerine lisans süresinin bitiminden başlamak üzere ve öngörülen azami süreler gözetilmek suretiyle uzatılabilir.

Süre uzatım talebi, yürürlükteki lisans süresinin bitiminden en erken bir yıl, en geç üç ay önce, lisans sahibinin Kuruma yazılı olarak başvurusu suretiyle yapılabilir.

Süre uzatım talebinin inceleme ve değerlendirmesinde lisans verilmesinde öngörülen hususlar dikkate alınır.

Süre uzatımı başvurusu hakkındaki inceleme ve değerlendirme, yapılan yazılı başvurunun Kurum merkez evrakına giriş tarihini izleyen altmış gün içerisinde sonuçlandırılır. Başvuru hakkındaki Kurul kararı lisans sahibine yazılı olarak bildirilir ve yapılan bildirimde lisans süre uzatımı bedelinin Kurum hesabına yatırıldığına ilişkin belgenin otuz gün içerisinde Kuruma ibraz edilmesi istenir. Bu yükümlülüğü yerine getiren gerçek veya tüzel kişinin lisansının süresi Kurul kararı ile uzatılır.

Süre uzatımı hakkındaki Kurul kararı, yürürlüğe girmesini müteakip Resmi Gazete’de yayımlanır.

Lisansların Sona Ermesi ve İptali

Madde 17- Lisanslar aşağıdaki hallerde Kurul kararı aranmaksızın sona erer:

a) Lisans sahibinin iflası halinde,

b) Lisans süresinin bitiminde,

c) Rafinerici, iletim ve depolama lisansları hariç olmak üzere lisans sahibinin talebi halinde,

d) Serbest kullanıcı lisansı sahiplerinin yıllık kullanım miktarının serbest kullanıcı limitinin altına düşmesi halinde,

e) Bayilik lisansı sahiplerinin, dağıtıcı lisansı sahipleri ile sözleşmelerinin herhangi bir nedenle sona ermesinden itibaren üç ay içerisinde herhangi bir dağıtıcı ile sözleşme yapılmaması halinde.

Bir takvim yılında benzin ve motorin toplamı olarak en az 60.000 ton satış yapamayan dağıtıcıların lisansı Kurul kararıyla sona erdirilebilir.

Dağıtıcı lisansı sahipleri, faaliyetlerini sona erdirmeden en az üç ay önce bayilerini durumdan haberdar etmek ve Kuruma bilgi vermekle yükümlüdür.

Rafinerici lisansı sahiplerinin lisanslarını sona erdirmek istemeleri halinde lisans, ulusal petrol stoğuna ilişkin tesis ve stok envanterinin devir-tesliminin tamamlanması ve gelir muhasebesi işlemlerinin sonuçlandırılmasını takiben Kurul kararıyla sona erer.

İletim ve depolama lisansları ise piyasada üçüncü kişilerle girişilen taahhütlere ilişkin yükümlülüklerin karşılanmış olduğunun belgeleriyle birlikte Kuruma ibraz edilmesi koşuluyla, Kurul kararıyla sona erer.

Lisanslar, Kanununun 20 nci maddesi hükümleri çerçevesinde iptal edilebilir.

İKİNCİ KISIM

Lisanslara İlişkin Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Lisans Sahiplerinin Temel Hak ve Yükümlülükleri

Lisans Sahiplerinin Temel Hak ve Yükümlülükleri

Madde 18- Lisans; sahibine, lisansta yer alan faaliyetin yapılması ile bu konularda taahhütlere girişilmesi haklarını verir.

Lisans ile tanınan haklar, ilgili ve diğer mevzuatta kayıtlı hususların yerine getirilmesi koşuluyla kullanılabilir.

Lisans sahipleri; piyasa faaliyetinin yürütüldüğü tesislerin tasarımını, yapım ve işletimini ilgili ve diğer mevzuatta belirlenen usul ve esaslara göre yapmakla yükümlüdür.

Piyasa faaliyetinde bulunanlar, kötüniet veya tehlikeli eylem sonucunu doğuracak her türlü işlemde özenle kaçınmak, bunların oluşumunun engellenmesi için her türlü tedbiri almak ve istenmeyen durumları en kısa sürede gidermek zorundadır.

Rafinerilere ve depolara boşaltılmak üzere karasularında bulunan yüklü tankerler ile rafinerilerdeki ham petrol ve yarı mamul ürünler, ürüne tahvil edilerek ulusal stok mükellefiyetine sayılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Rafinerici Lisansı

Rafinerici Lisansı Kapsamında Yürütülebilecek Faaliyetler

Madde 19- Rafinerici lisansı sahipleri piyasada;

a) Rafineri tesisi kurulması ve işletilmesi,

b) Petrolün alım ve satımının yapılması,

c) Ham petrolden yeni ürünler elde edilmesi,

d) Ham petrolün yurt içinde alım ve satımının sadece diğer rafinericilerle ve üreticilerle yapılması,

ile iştirak edebilir.

Bu faaliyetler dışında; rafinerici lisansı sahipleri, lisanslarına işlenmesi koşuluyla, ayrıca lisans almaksızın rafineri tesisi içinde veya civarında işleme ve depolama faaliyetleri ile yakınındaki diğer tesislere boru hatları ile taşıma faaliyetlerinde ve Kanunun Geçici 3 üncü maddesindeki kısıtlama dışında ihrakiye teslimi faaliyetinde bulunabilir.

Rafinerici lisansı sahipleri; serbest kullanıcılara, dağıtıcılara ve/veya diğer rafinericilere akaryakıt, lisansında yer alması koşuluyla diğer ihrakiye teslim şirketlerine ihrakiye satışı yapabilir.

Rafinerici Lisansı Sahiplerinin Yükümlülükleri

Madde 20- Rafinerici lisansı sahipleri;

a) Lisansı kapsamındaki rafineri tesislerinin işletilmesi,

b) Teknik düzenlemelere uygun ürün üretilmesi ve teslimi,

c) Ham petrolün temininde, yerli ham petrole öncelik tanınması ve üretim şirketlerinin aleyhine olacak teslim yeri ve şartlarında maddi talep ve teklifte bulunulmaması,

d) Ham petrol üreticilerinin teklifi halinde oluşan asgari fiyatlardan yerli ham petrolün alınması veya asgari fiyat üzerindeki tekliflere onbeş gün içinde yazılı olarak yanıt verilmesi,

e) Ulusal petrol stoğunun tamamlayıcı kısmının tutulması,

f) Ulusal güvenlik açısından ihtiyaç duyulan akaryakıt ve diğer ürünlerin üretimi ve teslimine öncelik verilmesi,

g) Petrol alım satımına ilişkin fiyatların, en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa oluşumu dikkate alınarak, tavan fiyatlar olarak hazırlanması,

h) Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullandığı taktik yakıtların üretim kabiliyetinin ürün talebi halinde sağlanması ve korunması,

i) Ulusal petrol stoğu kapsamında, ikmal edilen günlük ortalama ürün miktarının minimum yirmi katının kendi depolarında veya lisanslı depolama tesislerinde topluca veya statülerine göre ayrı ayrı bulundurulması,

j) Kendi dağıtım şirketine tanıdığı şartların, akaryakıt talep eden diğer dağıtıcılara da tanınması,

k) Yurt içinde pazarlayacakları akaryakıtta, rafineri çıkışında veya gümrük girişinde Kurumun belirleyeceği şart ve özellikle ulusal marker eklenmesi,

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İşleme Lisansı

İşleme Lisansı Kapsamında Yürütülebilecek Faaliyetler

Madde 21- İşleme lisansı sahipleri piyasada; petrol ve diğer kimyasal maddelerden madeni yağ üretimi hariç olmak üzere yeni ürünler elde edilmesi ve/veya ürünlerin nitelik veya niceliğinin değiştirilmesi ve işleme tesisi işletilmesi ile iştigal edebilir.

İşleme Lisansı Sahiplerinin Yükümlülükleri

Madde 22- İşleme lisansı sahipleri;

a) Tarifelerin Kuruma yapılacak bildirim sonrası uygulanması,

b) Standartlara ve teknik düzenlemelere uygun ürün elde edilmesi,

ile yükümlüdür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Madeni Yağ Lisansı

Madeni Yağ Lisansı Kapsamında Yürütülebilecek Faaliyetler

Madde 23- Madeni yağ lisansı sahipleri piyasada; lisansı kapsamındaki madeni yağ üretimi tesislerinde madeni yağ üretimi ve/veya madeni yağ ithalatıyla iştigal edebilir.

Madeni Yağ Lisansı Sahiplerinin Yükümlülükleri

Madde 24- Madeni yağ lisansı sahipleri, üretim veya ithalatta standartlara ve teknik düzenlemelere uymakla yükümlüdür.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Depolama Lisansı

Depolama Lisansı Kapsamında Yürütülebilecek Faaliyetler

Madde 25- Depolama lisansı sahipleri piyasada; depolama hizmeti verilmesi için depolama tesisi işletilmesi ile iştigal edebilir.

Depolama Lisansı Sahiplerinin Yükümlülükleri

Madde 26- Depolama lisansı sahipleri;

a) İletim hatları ile bağlantılı tesislere ilişkin tarife önerilerinin ilgili mevzuat çerçevesinde hazırlanarak Kuruma sunulması ve Kurul kararı ile onaylanmış tarifelerin uygulanması,

b) İletim hatları ile bağlantılı olmayan tesislere ilişkin tarifelerin hazırlanarak, Kuruma yapılacak bildirim sonrası uygulanması,

c) Kapasite kısıtları dışında, depolama taleplerinin, 47 nci maddede sayılan hususların sağlanması halinde ayırım gözetmeksizin karşılanması,

ile yükümlüdür.

ALTINCI BÖLÜM

İletim Lisansı

İletim Lisansı Kapsamında Yürütülebilecek Faaliyetler

Madde 27- İletim lisansı sahipleri piyasada; boru hattı vasıtasıyla petrolün taşınması ve iletim tesisi işletilmesi ile iştigal edebilir.

İletim Lisansı Sahiplerinin Yükümlülükleri

Madde 28- İletim lisansı sahipleri;

a) İlgili mevzuat çerçevesinde tarife önerilerinin hazırlanarak Kuruma sunulması ve Kurul kararı ile onaylanmış tarifelerin uygulanması,

b) Kapasite kısıtları dışında, iletim taleplerinin, 47 nci maddede sayılan hususların sağlanması halinde ayırım gözetmeksizin karşılanması,

ile yükümlüdür.

YEDİNCİ BÖLÜM

Serbest Kullanıcı Lisansı

Serbest Kullanıcı Lisansı Kapsamında Yürütülebilecek Faaliyetler

Madde 29- Serbest kullanıcı lisansı sahipleri piyasada; kullanım türüne göre kalorifer yakıtı, fuel oil ve motorini rafinericiler ile dağıtıcı lisansı sahiplerinden temin edebilir.

Serbest Kullanıcı Lisansı Sahiplerinin Yükümlülükleri

Madde 30- Yıllık tüketimi bir tesisinde her bir cins akaryakıt için 20.000 ton ve üzeri olan serbest kullanıcı lisansı sahipleri, kendi depolarında, kullanımlarının onbeş günlük kısmını karşılayacak miktarda stok bulundurmakla yükümlüdür.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

İhrakiye Teslimi Lisansı

İhrakiye Teslimi Lisansı Kapsamında Yürütülebilecek Faaliyetler

Madde 31- İhrakiye teslimi lisansı sahipleri piyasada;

a) İhrakiyenin rafinerici, dağıtıcı ve diğer ihrakiye teslimi lisansı sahiplerinden yurtdışından veya yurtiçinde temini ile transit rejime tabi olan ve serbest dolaşıma girmiş ihrakiyenin kullanıcılara ve diğer ihrakiye teslimi lisansı sahibi tüzel kişilere satışı,

b) İhrakiye teslim tesisi işletilmesi,

ile iştilgal edebilir.

İhrakiye Teslimi Lisansı Sahiplerinin Yükümlülükleri

Madde 32- İhrakiye teslimi lisansı sahipleri;

a) İhrakiye amaçlı olmak kaydıyla fuel oil inceltme işlemleri haricinde, ihrakiye türlerinin, kullanım amacının, niteliğinin ve niceliğinin değiştirilmemesi,

b) İhrakiyeye, Kurumun belirleyeceği şart ve özellikte ulusal marker eklenmesi,

c) Ticari deniz vasıtalarına Özel Tüketim Vergisiz akaryakıt satışı yapılmaması,

d) Yurtdışından temin edilerek serbest dolaşıma giren akaryakıt için, Kurumca belirlenen gelir payının ilgililere ödenmesi,

ile yükümlüdür.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Dağıtıcı Lisansı

Dağıtıcı Lisansı Kapsamında Yürütülebilecek Faaliyetler

Madde 33- Dağıtıcı lisansı sahipleri piyasada;

a) Lisansında yer alan alt başlık kapsamındaki akaryakıtlarla sınırlı olmak üzere, akaryakıt ithalatı yapılması,

b) Akaryakıtın yurt içinde satışı ve bu kapsamda serbest kullanıcılara toptan satış yapılması,

c) Kendi depolama tesislerinin yakınındaki tesislere boru hatları ile akaryakıt taşınması,

d) Bayilik teşkilatı oluşturulması,

e) Kendi mülkiyetlerindeki akaryakıt istasyonlarına ve bayilerinin istasyonlarına akaryakıt dağıtımının yapılması,

f) Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasındaki sınırlamalar dışında, Özel Tüketim Vergisiz akaryakıt satışlarının, ticari deniz vasıtalarına doğrudan yapılması,

ile iştigal edebilir.

Bu faaliyetler dışında dağıtıcı lisansı sahipleri, lisanslarına işlenmesi koşuluyla; ayrıca lisans almaksızın ihrakiye teslimi, depolama, madeni yağ ve taşıma faaliyetlerinde bulunabilir.

Dağıtıcı lisansı sahipleri, faaliyeti geçici olarak durdurulan dağıtıcıların bayilerine, faaliyetin durdurulduğu süre ile sınırlı olmak kaydıyla akaryakıt satışı yapabilir.

Dağıtıcı lisansı sahipleri, Kuruldan izin almaları kaydıyla; diğer dağıtıcılara akaryakıt satışı yapabilir.

Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Yükümlülükleri

Madde 34- Dağıtıcı lisansı sahipleri;

a) 6 ncı maddede belirtilen harmanlama işlemleri hariç, akaryakıt türlerinin kullanım amacının ve niteliğinin değiştirilmemesi,

b) 33 üncü maddede yer alan istisnalar dışında, başka dağıtıcıların bayilerine satış yapılmaması,

c) Yurtiçinde pazarlayacakları akaryakıtta, Kurumun belirleyeceği şart ve özellikte ulusal marker eklenmesi,

d) Tescilli markası altında yapılan faaliyetlere ilişkin kalite kontrol izlemesinin etkin biçimde yapılması ve Kurul tarafından ilgili mevzuat kapsamında verilen denetim görevlerinin yerine getirilmesi,

e) Piyasa faaliyetlerine ilişkin fiyatların, en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa oluşumu dikkate alınarak, tavan fiyatlar olarak hazırlanması ve Kuruma bildirilmesi,

f) Ulusal petrol stoğu kapsamında, ikmal edilen günlük ortalama ürün miktarının minimum yirmi katının, kendi depolarında veya lisanslı depolama tesislerinde topluca veya statülerine göre ayrı ayrı bulundurulması,

g) Sözleşme, Kanunda öngörülen sürede yenilenemez ise, sözleşme süresinin bitimine kadar bayisinin ikmal ihtiyacının karşılanması,

h) Akaryakıtın, başka bir dağıtıcıdan temin edilmek istenmesi halinde, Akaryakıt Temin İzni başvurusunda bulunulması,

i) Bayilerin katılımıyla gerçekleştirdikleri promosyon kampanyası hakkında bayilerinin, kampanyanın maliyetine ilişkin belgelerle birlikte açık bir şekilde bilgilendirilmesi,

j) Yıllık pazarlama projeksiyonları yapılarak, detayları ile birlikte her yıl Şubat ayı içerisinde Kuruma verilmesi ve varsa pazarlama projeksiyonlarında yüzde ondan fazla artış ve eksilişlerin açıklanması,

k) Kendi işlettiği istasyonlara sübvansiyon ve bayi istasyonlarından farklı uygulama yapılmaması,

l) Kendi mülkiyetinde ve işletmesindeki akaryakıt istasyonları üzerinden yaptığı satışlarda, kendi yurtiçi pazar payının % 15'inin geçilmemesi,

m) Yurtdışından temin edilerek serbest dolaşıma giren akaryakıt için Kurulca belirlenen gelir payının ilgililere ödenmesi,

n) Durumu ilgili ve/veya diğer mevzuata uygun olmayan gerçek veya tüzel kişilerle bayilik sözleşmesi yapılmaması,

ile yükümlüdür.

ONUNCU BÖLÜM

Taşıma Lisansı

Taşıma Lisansı Kapsamında Yürütülebilecek Faaliyetler

Madde 35- Taşıma lisansı sahipleri piyasada; boru hattı hariç olmak üzere petrol taşıma araçları ile taşıma hizmeti verilmesi ile iştigal edebilir.

Taşıma Lisansı Sahiplerinin Yükümlülükleri

Madde 36- Taşıma lisansı sahipleri; faaliyetlerini mevzuata uygun olarak yürütmek ve tarifelerini Kuruma yapılacak bildirim sonrası uygulamakla yükümlüdür.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Bayilik Lisansı

Bayilik Lisansı Kapsamında Yürütülebilecek Faaliyetler

Madde 37- Bayilik lisansı sahipleri piyasada, lisanslarında düzenlenen alt başlığa göre akaryakıt bayisi, ihrakiye bayisi; kategoriye göre ise istasyonlu bayi ve istasyonsuz bayi olarak bayisi olduğu dağıtııcıdan temin ettiği akaryakıt veya ihrakiyenin kullanıcılara satışı faaliyetinde bulunabilir.

İstasyonlu akaryakıt bayileri, lisansları kapsamındaki akaryakıt istasyonları yoluyla, gerekli tedbirleri alarak tarım sektörünün ihtiyaçları için tanker ve köy pompası vasıtasıyla LPG hariç akaryakıt satışı yapabilir.

Bayilik lisansı sahipleri, lisanslarına işlenmesi ve taşıma lisansı sahiplerinin taşıma araçlarında istenen kriterleri sağlama koşuluyla, ayrıca lisans almaksızın kendi araçları ile taşıma yapabilirler.

Bayiler, bayisi oldukları dağıtııcının lisansının iptal edilmesi halinde, sözleşmenin feshini beklemeden başka bir dağıtııcı ile sözleşme imzalayabilir. Bayiler, bayisi oldukları dağıtııcının faaliyetinin geçici olarak durdurulması halinde ise, dağıtııcının yeniden faaliyete geçmesini beklemeden, faaliyetinin geçici olarak durdurulduğu süre ile sınırlı olmak kaydıyla başka bir dağıtııcıdan akaryakıt temin edebilir.

Bayilik Lisansı Sahiplerinin Yükümlülükleri

Madde 38- Bayilik lisansı sahipleri;

a) Akaryakıtın kullanım amacının ve niteliğinin değiştirilmemesi,

b) Fabrika, şantiye, nakliye filosu işletmeleri ve benzeri kendi ihtiyaçları için depolama imkânı ve kendi araçlarına akaryakıt ikmal kapasitesi olan yerler hariç olmak üzere, akaryakıt istasyonları dışında akaryakıt ikmal ve satışının yapılmaması,

c) Faaliyetlerin, dağıtıcılar ile yapılacak tek elden satış sözleşmesine göre yürütülmesi,

d) Bayisi oldukları dağıtıcı haricinde akaryakıt temini yapılmaması,

e) Tağış ve/veya hile amacıyla akaryakıt katılabilecek ürünlerin akaryakıt katılmaması ve istasyonunda bulundurulmaması,

f) Sözleşme süresinin bitiminden itibaren bir ay içerisinde eski dağıtıcı ile ilgili tüm belirtilerin kaldırılması ve faaliyete, sözleşme yapılan yeni dağıtıcının ürünlerinin pazarlandığı anlaşılacak şekilde devam edilmesi,

g) Kullanıcılar haricinde yeniden satış amaçlı satış yapılmaması,

ile yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Diğer Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Bildirimler

Bildirim Genel Esasları

Madde 39- İlgili mevzuat uyarınca bildirimler gerçek kişi veya tüzel kişiyi temsil ve ilzama yetkili kişiler tarafından yazılı olarak yapılır.

Bildirimlerde asgari olarak;

a) Bildirimin konusu,

b) Varsa bildirim sahibinin lisans numarası,

c) Bildirimde bulunanın adı/unvanı ile imzası,

yer alır.

Türkiye’de yerleşik sayılan ve yabancı devletler mevzuatına göre sermaye şirketi niteliğinde bulunan özel hukuk tüzel kişilerinince yapılan bildirimlerde, Türkiye’de yerleşik kişilerden istenen beyan ve belgelerin, yerleşik olunan devletteki kanunen yetkili mercilerce onaylanmış eşdeğerleri geçerlidir.

Bildirime ilişkin yazı eklerinde yabancı dille yazılmış bilgi ve belgelerin yer alması halinde, bunların yeminli tercüme bürolarınca yapılmış noter onaylı Türkçe tercümelerine de yer verilir.

Bildirim Türleri

Madde 40- Kuruma yapılacak bildirimler, dönemsel veya oluşuma bağlı olarak yapılır. Yapılacak bildirimlerde ve bildirim eklerinin hazırlanmasında, Ek- 5’de yer alan “Bildirim Ekleri” içeriği esas alınır.

Dönemsel Bildirimler

Madde 41- Dönemsel bildirimlerden;

a) Yıllık bildirimler; aşağıda belirtilen şekilde yapılır.

1) Pazarlama projeksiyonu bildirim; rafinerici, dağıtıcı ve ihrakiye teslimi lisansı sahiplerince, içerisinde bulunulan yılın Nisan ayından başlayıp izleyen yılın Mart ayı sonunda biten döneme ilişkin olarak her yıl Şubat ayının son gününe kadar yapılır. Bildirimin ekinde “Yıllık Pazarlama Projeksiyonu” yer alır. Lisanslarında ihrakiye teslimi faaliyeti yer alan rafinerici ve dağıtıcı lisansı sahipleri, ihrakiye miktarları için ayrı projeksiyon hazırlar.

2) Katılma payına ilişkin bildirimler; rafinerici, iletim, depolama, işleme, dağıtıcı, taşıma, bayilik, madeni yağ ve ihrakiye teslimi lisansı sahipleri tarafından bir önceki takvim yılına ilişkin olarak her yıl Mayıs ayı içerisinde yapılır ve bildirimlerin ekinde “Katılma Payı Beyanı” yer alır. Katılma payı sıfır olarak belirlenen lisans sahipleri katılma payı beyanında bulunmaz.

3) Stok ve gelir bildirim; rafinerici lisansı sahipleri tarafından bir önceki takvim yılına ilişkin olarak her yıl Mayıs ayı içerisinde yapılır ve bildirim ekinde “Stok ve Gelir Beyanı” yer alır.

4) Serbest kullanım bildirim; serbest kullanıcı lisansı sahipleri tarafından bir önceki takvim yılına ilişkin olarak her yıl Mayıs ayı içerisinde yapılır ve bildirim ekinde “Serbest Kullanım Beyanı” yer alır.

b) Üç Aylık Bildirim; rafinerici, dağıtıcı, ihrakiye teslimi ve madeni yağ lisansı sahiplerince, her yılın Ekim-Kasım-Aralık, Ocak-Şubat-Mart, Nisan-Mayıs-Haziran ve Temmuz-Ağustos-Eylül dönemlerine ait beyanları içerecek şekilde Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim ayı sonuna kadar yapılır ve bildirim ekinde;

1) Rafinerici ve dağıtıcı lisansı sahipleri tarafından verilecek “Akaryakıt Pazarlama Projeksiyonu Gerçekleşme Beyanı”,

2) Ihrakiye teslim lisansı sahipleri ile lisanslarında ihrakiye teslimi faaliyeti yer alan rafinerici ve dağıtıcı lisansı sahipleri tarafından verilecek “İhrakiye Pazarlama Projeksiyonu Gerçekleşme Beyanı”,

3) Madeni yağ lisansı sahipleri tarafından verilecek, “Madeni Yağ Fiili İthalat-İhracat Beyanı”,

yer alır.

c) Aylık Bildirim; rafinerici ve dağıtıcı lisansı sahiplerince, her ayın sonuna kadar bir önceki aya ilişkin beyanları içerecek şekilde yapılır ve bildirim ekinde;

1) Rafinerici lisansı sahiplerince verilecek, “Stok Beyanı” ve “Ham Petrol İthalat-İhracat Beyanı”,

2) Dağıtıcı lisansı sahiplerince verilecek, “Stok Beyanı”, ve “Bayi Hareketleri Beyanı”,

yer alır.

Aylık Bildirim kapsamında ayrıca;

a) Üreticiler, "Ham Petrol İthalat-İhracat Beyanı",

b) Sanayi tesislerinde yan ürün olarak elde edilen ürünün yurt içinde akaryakıt olarak faaliyete konu edilerek teknik düzenlemelere uygun olanların dağıtıcılara, uygun olmayanların rafinerilere teslim edilmesi veya ihraç edilmesi halinde sanayiciler "Yan Ürün Beyanı",

c) Stok yükümlülüğü kapsamında olan serbest kullanıcı lisansı sahipleri, "Stok Beyanı",

verir.

Rafinerici ve üreticilerin ithalat veya ihracatı arızı olarak yapmaları halinde, Kurumdan izin alınması koşuluyla; Ham Petrol İthalat-İhracat Beyanı üç aylık veya oluşuma bağlı bildirim yükümlüğü haline getirilebilir.

Bir önceki dönemin tamamında çalışılmamış ise yapılan dönemsel bildirimlerde bu durum belirtilir ve çalışılan süre, dönem olarak kabul edilir.

Oluşuma Bağlı Bildirimler

Madde 42- Gerçek veya tüzel kişiler, aşağıda sayılan eylem veya durumların oluşması halinde öngörülen bildirimleri yapmakla yükümlüdür:

a) Serbest kullanıcı lisansı sahipleri hariç, lisans sahipleri faaliyete başlamaları halinde "Faaliyete Başlama Bildirimi" ve faaliyeti bırakmaları halinde "Faaliyeti Bırakma Bildirimi" yapar.

b) Tip Sözleşme Bildirimi; lisans sahipleri esas faaliyetlerine ilişkin tip sözleşme örneklerini ve bunlarda yapılacak değişiklikleri yürürlüğe koymadan önce Kuruma bildirir. Bildirim ekinde "Tip Sözleşme" ve değişiklik halinde "Tip Sözleşme Beyanı" yer alır.

c) Önemli Olay Bildirimi; lisans sahipleri kamunun can, mal ve çevre güvenliği ile kendi tesis ve faaliyetlerini önemli ölçüde tehdit eden veya olumsuz etkileyen bir durum oluştuğunda, kamu yetkililerini ve bundan etkilenme ihtimali bulunan ilgilileri haberdar ederek tehdidin niteliği ve niceliği ile bunu önlemek üzere alınmakta olan tedbirleri Kuruma bildirir. Bildirim ekinde "Önemli Olay Beyanı" yer alır.

d) Akaryakıt İthalat/İhracat Bildirimi; akaryakıt ithalat veya ihracatı yapacak olmaları halinde rafinerici, dağıtıcı ve ihrakiye teslimi lisansı sahiplerince, ithalat ve ihracatın yapılacağı tarihten önce yapılır. Bildirimde akaryakıtın türü, menşei ve miktarı ile ithalatın/ihracatın pazarlama projeksiyonuyla uyumlu olduğu beyanı yer alır.

Kayıtların Saklanması

Madde 43- Rafinerici, iletim, depolama, işleme, madeni yağ, dağıtıcı, bayilik, ihrakiye teslimi ve taşıma lisansı sahipleri;

a) Analiz Raporlarını ve bildirim kayıtlarını kronolojik sıra izleyen ayrı dosyalarda en az beş yıl süre ile saklamak,

b) Varsa otomasyon sisteminde oluşmuş verileri en az bir yıl saklamak,

c) Lisansa konu tesisine ait halihazır plan ve projeleri faaliyet süresince tesisinde bulundurmak,

ile yükümlüdür.

İKİNCİ BÖLÜM

Kısıtlamalar

Temin ve Satışa İlişkin Kısıtlamalar ile Miktar Kısıtlamaları

Madde 44- Petrolün ihracı serbesttir. Akaryakıt haricinde kalan petrol ürünleri (solvent, baz yağ, asfalt, solvent, nafta vb.) ile ilgili ithalat işlemleri çıkarılacak tebliğlerle düzenlenir.

Ham petrol ve akaryakıt ithalatı miktar ve belirli teknik ölçümleri yapabilecek donanıma sahip yetkili gümrük idarelerinden yapılır.

Dağıtıcı lisansı sahiplerinin kendi işlettikleri istasyonlar aracılığı ile yaptığı satış, dağıtıcının toplam yurt içi pazar payının yüzde onbeşinden fazla olamaz.

Dağıtıcıların yurt içi pazar payı, toplam yurt içi pazarın yüzde kırkbeşini geçemez.

Mesafe Kısıtlamaları

Madde 45- İki akaryakıt ve/veya LPG istasyonu arasındaki mesafe, aynı yönde olmak üzere;

a) Şehirlerarası yollarda on,

b) Şehir içi yollarda bir,

kilometreden az olamaz.

Serbest Kullanıcı Limiti

Madde 46- Kalorifer yakıtı, fuel oil ve motorinde serbest kullanıcıların tabi olduğu serbest kullanıcı limiti her bir ürün için yıllık asgari olarak 5.000 tondur.

Erişim Hakkı

Madde 47- Tesislerinde boş kapasite bulunan iletim ve depolama lisansı sahipleri; iletim ve depolama taleplerini, talebin;

a) Lisans sahibinin tarifesine uygun olması,

b) İlgili tesisin kapasitesine uygun yapılması,

c) Lisans sahibinin tesisine, işletme kural ve koşullarına, ilettiği veya depoladığı petrole yönelik olarak bozucu veya risk artırıcı olumsuz etkileri olmaması,

d) Tesisin, iletilen veya depolanan petrolün niteliğine uygun ve lisans sahibinin tarifesinde belirtilen asgarî miktarda olması,

e) İletim için, petrolün cinsi de dikkate alınarak üretici, rafinerici, iletilen veya dağıtıcı tarafından depolama için, depocunun tarifesinde belirtilen asgarî miktarın üzerinde olmak şartı ile herkes tarafından yapılması,

halinde, karşılamakla yükümlüdür.

Erişim taleplerinin, gerekli kořullar saęlanmasına raęmen reddedildięinin iddia edildiği durumlarda, Kuruma Őikayette bulunulabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kamulaştırma, Mülkiyetin Gayri Ayni Haklar ve Kiralama ile Sigorta

Kamulaştırma, Mülkiyetin Gayri Ayni Haklar ve Kiralama

Madde 48- Piyasada, kamulaştırma ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve kiralamada, aşağıdaki usul ve esaslar çerçevesinde işlem yapılır.

a) Kamulaştırma:

Tesisler için gerekli arazi, arsa ve binalara ilişkin hak veya mülkiyet edinimlerinin öncelikle anlaşma yoluyla yapılması esastır. Piyasa faaliyetlerinin gerektirmesi halinde;

1) Rafinerici ve depolama lisansı sahiplerinin lisansları kapsamındaki tesislerine,

2) İletim hatlarının mecralarına isabet eden arazi ve arsalarda irtifak hakkı tesisine ve bu hatların ayrılmaz parçası durumunda bulunan diğer binalar ve civarına isabet eden taşınmazlara,

3) Yıllık işleme kapasitesi 500.000 varil petrolü aşan işleme tesislerine,

ilişkin edinimler, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununda belirtilen esaslar dahilinde kamulaştırma yoluyla da yapılabilir.

Kamulaştırılan taşınmazın mülkiyeti Hazineye, kullanma hakkı kamulaştırma bedelini ödeyen lisans sahibine ait olur. Kullanma hakkı tapu siciline kaydedilmek suretiyle lisans sahibi adına yapılır ve bunlar lisansın bir parçası olup lisans müddetince devam eder.

Lisansın sona ermesi veya iptali halinde, lisans sahiplerince ödenmiş bulunan kamulaştırma bedelleri iade edilmez.

Bu konuda Kurulca verilecek kamulaştırma kararı kamu yararı kararı yerine geçer ve müteakip işlemler Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre yürütülür.

Kurulca uygun görülenler de dahil olmak üzere rafinerici ve iletim lisansı sahiplerine ait tesislerin tapu sicil kayıtlarına, Kurumun izni bulunmadıkça herhangi bir tasarrufun kaydolunamayacağı şerhi de verilir.

b) Mülkiyetin gayri aynî haklar ve kiralama:

Lisans sahibi tüzel kişiler, faaliyetleri ile ilgili olarak kamuya ait araziler üzerinde, bedelinin ilgili tüzel kişi tarafından ödenmesi suretiyle mülkiyetin gayri aynî hak tesisini ve bu arazilerin kiralanmasını talep edebilir. Bu istek Kurulca uygun görüldüğünde, Kurum ilgili kanunlar uyarınca ihtiyaca göre intifa, irtifak, üst hakkı veya uzun süreli kiralama yoluna gider. Bu şekilde elde edilen hakkın Kurul tarafından tespit edilen bedelini ödeme yükümlülüğü devralan tüzel kişiye aittir. Kullanım hakları, ilgili lisans veya sözleşmenin bir cüzü olup, geçerliliği, bunların geçerlilik süresi ile sınırlıdır.

Kamulaştırma, mülkiyetin gayri aynî haklar ve kiralama başvuruları, bir dilekçe ile Kuruma yapılır.

Sigorta

Madde 49- Tüm lisans sahipleri, faaliyetlerinin üçüncü kişiler nezdinde oluşturabileceği bedeni ve maddi zarar veya ziyanları tazmin etmek için gerekli mali sorumluluklara ilişkin sigortalamaları yapmakla yükümlüdür.

Rafinerici, iletim ve depolama lisansı sahipleri, tesislerini ve petrolünü tüm risklere karşı sigortalamakla yükümlüdür.

Rafinerici lisansı sahipleri, kamuya ait ulusal petrol stoğu ile depolama ünitelerini tüm risklere ve üçüncü kişiler nezdinde oluşturabilecekleri mali sorumluluklara karşı sigortalar.

Tesislerin tüm risk sigortasına esas sigorta değeri, arazi edinim giderleri hariç olmak üzere tesisin kayıtlı net aktif değerinden düşük, risk ödemelerinde tanınabilecek muafiyet ise sigorta değerinin yüzde birinden yüksek olamaz.

Üçüncü şahıslar mali sorumluluk sigortasındaki teminat hadleri, işlemin gerçekleştiği tarihte geçerli zorunlu trafik mali mesuliyet sigortası için geçerli limitlerin beş katından az olamaz. Bu sigortalarda muafiyet uygulanmaz.

Petrolün sigorta değeri ile diğer hususlar; Kurul tarafından çıkarılacak tebliğlerle düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mali Hükümler

Gelir Payı

Madde 50- Gelir payı, akaryakıt için beher metrik ton veya eşdeğeri hacim başına 1.500.000 TL'dir. Hesaplamalarda, ton kesirleri dikkate alınmaz.

Dağıtıcı ve ihrakiye teslimi lisansı sahipleri, ithal ettikleri akaryakıt için, ulusal petrol stoğunun kalan kısmının tutulması için hesapladıkları gelir payını, Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen usul ve esaslara göre rafinericilere öder.

Rafinericilerin satış bedeline yansıttıkları ile dağıtıcılar ve ihrakiye teslim şirketlerinin rafinericilere yaptığı ödemenin karşılığı olarak tahsil edecekleri gelir payları, düzenlenen faturalarda ayrı başlık altında gösterilir.

Katılma Payı

Madde 51- Serbest kullanıcı lisansı sahipleri hariç tüm lisans sahipleri, her yıl katılma payı ödemekle yükümlüdür. Bir önceki yıla ilişkin katılma payının ilk taksiti Haziran, ikinci taksiti Kasım ayı sonuna kadar ödenir.

Katılma payı, yükümlülerin yıllık gelir tablolarında yer alan net satışlar tutarı ile Kurulca her yıl belirlenecek katılma payı oranı çarpılarak hesaplanır. Katılma payı oranı binde biri, katılma payı 2.000.000 ABD Dolarını aşamaz.

Lisans türlerine göre; katılma payını sifıra kadar indirmeye, farklı oranlar tespiti Kurul yetkilidir.

Bir sonraki yıl için geçerli olacak yıllık katılma payı oranı veya oranları her yılın Aralık ayının sonuna kadar Kurul kararıyla belirlenerek, Resmi Gazete'de yayımlanır.

Net satış hasılatı içinde yer alması halinde, yıl içinde petrol için ödenen gümrük vergi, resim ve harçları ile Özel Tüketim Vergisi toplamı net satışlar toplamından tenzil edilir. Lisansı kapsamında, bir veya birden fazla piyasa faaliyetini yürüten lisans sahipleri katılma payını toplam net satışları üzerinden öder.

İlk defa lisans alınan yıla ilişkin katılma payı, lisans tarihi ile aynı yılın 31 Aralık tarihi arasındaki döneme ilişkin olarak gelir tablolarında yer alan net satışlar tutarından varsa beşinci fıkraya göre yapılan tenzil sonrası bulunan meblağın, katılma payı oranı ile çarpımı sonucu bulunur.

Birden fazla lisans sahibi kişiler, her bir lisans için ayrı katılma payı bildiriminde bulunur. Faaliyet başlıkları için farklı oranlar tespit edilmesi halinde, net satışlar tutarının bu faaliyetlere ilişkin olanları ayrı ayrı işleme alınır.

Süresinde beyan edilmeyen veya hatalı beyan edilen katılma paylarına ilişkin cezaî ve idarî işlemler Kurumca tamamlanarak ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde adlî ve idarî işlemler başlatılır.

Süresinde Ödenmeyen Mali Yükümlülükler ve Gecikme Zamları

Madde 52- Süresinde ödenmeyen malî yükümlülükler ve gecikme zamları hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanarak ilgili vergi daireleri aracılığı ile tahsili sağlanır.

Yeniden Değerleme

Madde 53- 50 nci maddede Türk Lirası cinsinden ifade edilen değer, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde yapılacak hesaplamalarda, yüz bin kesirleri tama iblağ olunur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gizlilik ve Anlaşmazlıkların Çözümü

Gizlilik

Madde 54- Kurum, yayımlanması halinde lisans sahibinin ticari ilişkilerine zarar verebileceği Kurul kararıyla belirlenen bilgi veya belgeleri; herhangi bir mahkeme kararı ile söz konusu bilgi veya belgelerin talep edilmesi dışında açıklayamaz.

Piyasada faaliyet gösteren taraflar, ticari yönden hassas bilgi ve belgeleri gizli tutmakla yükümlüdür. Lisans sahipleri her ne suretle olursa olsun piyasa faaliyetlerinin ifası sırasında bizzat edindikleri veya dolaylı yollardan edindikleri gizli bilgileri açıklayamaz ve kendi menfaatine veya kendisine bağlı firmalar yararına veya başkaları lehine veya aleyhine kullanamaz.

Lisansı sona eren veya lisansı iptal edilen gerçek veya tüzel kişiler, ticari ilişkileri nedeniyle elde etmiş olduğu diğer kişilere ait ticari sırları beş yıl süre ile gizli tutmakla yükümlüdür.

Anlaşmazlıkların Çözümü

Madde 55- Rafinericilerle üreticiler arasındaki fiyat uyuşmazlıkları, Kurumun hakemliğinde inceleme ve değerlendirmenin tamamlanmasını izleyen otuz gün içerisinde tarafları bağlayacak şekilde sonuçlandırılır.

ALTINCI BÖLÜM

Piyasaya Müdahale ve Mücbir Sebepler

Piyasaya Müdahale

Madde 56- Kuruma ulaşan bilgi, duyum, ihbar ve şikayetlerden;

a) Petrolün temin ve/veya satışı ile petrole ilişkin hizmet ifalarının sürekli ve düzenli yapılmadığı, yapılmasının engellendiği veya engellenmeye teşebbüs edildiği,

b) Haksız rekabete veya rekabetin korunmasına ilişkin mevzuatın ihlaline sebebiyet verildiği,

hususlarında, belirgin emarelerin oluştuğu veya bunların ulusal güvenliği veya kamu düzenini tehdit eder boyuta ulaştığına kanaat getirilmesi halinde gerekli girişimler Kurul kararıyla Kurum tarafından başlatılır. Bu kapsamda, Kurum talimatlarının yerine getirilmediğinin anlaşılması halinde, yetkili merciler nezdinde gerekli işlemlerin başlatılmasıyla birlikte, soruşturma da açılır.

Mücbir Sebepler

Madde 57- Bir olayın mücbir sebep hali sayılabilmesi için; olaydan etkilenen tarafların gerekli özen ve dikkati göstermiş ve önlemleri almış olmasına karşın önlenemeyecek, kaçınılamayacak veya giderilemeyecek olması ve bu durumun etkilenen tarafın ilgili mevzuat kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmesini engellemesi gerekir.

Mücbir sebeplerin gerçekleşmesi halinde, mücbir sebeplerin etkileri giderilinceye kadar, lisans sahibinin ilgili mevzuattan kaynaklanan yükümlülükleri etkilendikleri oranda Kurul kararıyla ertelenebilir.

Söz konusu yükümlülüklerin yerine getirilemeyeceğinin anlaşıldığı hallerde, Kurul, lisans sahibinin yükümlülüğünün kaldırılmasına da karar verebilir. Yükümlülüklerin ertelenmesi veya kaldırılması kararının verilebilmesi için, lisans sahibinin mücbir sebebin başlama tarihini, mahiyetini, yükümlülüklerine olan etkilerini ve mümkün olması halinde etkilerin tahmini giderilme süresini içeren başvurusunu, mücbir sebebin başlama tarihinden itibaren onbeş gün içerisinde Kuruma yazılı olarak bildirmesi zorunludur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

Yürürlükten Kaldırılan Düzenlemeler

Madde 58- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı veya doğrudan Petrol İşleri Genel Müdürlüğünce yürürlüğe konulan;

a) Solvent, Bazyağ ve Madeniyağ İthalinde Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ,

b) Yerli Olarak Üretilen Solventlerin Yurt İçi Satışında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ,

c) Petrol Ürünleri İthalinde Uygulanacak Esaslar Hakkında Tebliğ,

d) Hampetrol ve Petrol Ürünlerinin Alım, Satım, Fiyatlandırma Esasları İle Akaryakıt Fiyat İstikrar Fonunun İşleyişi Hakkında Kararın Uygulanmasına Dair Tebliğ,

e) Akaryakıt İstasyonları (Yeni Kurulacak) Arasında Mesafe Şartı Aranması Hakkında Tebliğ,

f) Petrol Hakkı Sahiplerinin Ürettikleri Yerli Hampetrol ve Doğal Gazdan Memleket İhtiyacını Karşılama Üzere Ayrılan Kısmı İle Devlet Hissesi Petrolün Nakden Alınması ve Hampetrol İhracında Tatbik Olunacak "Piyasa Fiyatı" ile Yerli Hampetrol ve Doğal Gazın "Kuyubaşı Fiyatı"nın Unsurları ve Uygulama Esasları Hakkında Tebliğ,

g) Akaryakıt Dağıtım Şirketleri Kurulması Hakkında Tebliğ,

ile bu tebliğlerde değişiklik, iptal veya yeni hüküm ihdası yapan tebliğler ve Akaryakıt ve Sıvılaştırılmış Petrol Gazı Dağıtım ve Pazarlama Şirketlerinin Kurulmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Kararların

Uygulanmasına Dair Tebliğin 13, 14, 15, 16 ve 17 nci maddelerinin akaryakıt dağıtım ve pazarlama kuruluşlarıyla ilgili hükümleri,

yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- Kanunun yayımı tarihinde;

a) 6326 sayılı Petrol Kanunu hükümlerine göre belge sahibi olup, faaliyetleri lisans almasını gerektiren,

b) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca yapılan düzenlemelere istinaden faaliyetlerine izin verilmiş akaryakıt dağıtım ve pazarlama kuruluşu olan,

c) Yukarıdaki (a) ve (b) bentleri dışında kalmakla birlikte, faaliyetleri veya kullanımları lisans almasını gerektiren,

kişiler, durumlarını 20.12.2004 tarihini aşmamak üzere, Kanunda ve bu Yönetmelikte yer alan hususlara uygun hale getirir.

Yukarıda yer alan tarihlere kadar lisans başvurusunda bulunmayan, 20.12.2004 tarihine kadar lisans başvurusunda bulunup başvuruları veya ek süre talepleri kabul edilmeyen kişiler için daha önce verilen hak, izin ve yetki doğurucu her türlü karar, işlem ve evrak herhangi bir işleme gerek kalmaksızın hükümsüz hale gelir.

Geçici Madde 2- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte piyasada faaliyet gösteren ve 6326 sayılı Petrol Kanununa göre düzenlenmiş belge sahibi olup, faaliyetleri lisans almasını gerektiren kişilerle, akaryakıt dağıtım ve pazarlama kuruluşu olarak faaliyet gösterenler esas faaliyetlerinde kullandıkları tip sözleşme örneklerini, 20 Temmuz 2004 tarihine kadar Kuruma bildirir.

Geçici Madde 3- Rafinerici, dağıtıcı ve ihrakiye teslim lisansı sahipleri, 2005 yılı için Ocak-Nisan dönemine ilişkin pazarlama projeksiyonlarını hazırlayarak, lisans başvurusu kapsamında Kuruma verir.

Geçici Madde 4- 2004 yılında uygulanacak lisans bedelleri, 1 Temmuz 2004 tarihine kadar Kurul kararıyla belirlenerek Resmi Gazete’de yayımlanır.

Geçici Madde 5- Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinde bayilik faaliyeti yapmakta olanlar, bayisi oldukları dağıtım şirketleri aracılığıyla lisans alma başvurusunda bulunabilirler.

Yürürlük

Madde 59- Bu Yönetmeliğin;

a) 45, 46 ve 50 inci maddeleri, 44 üncü maddesinin birinci fıkrası ve 7 nci maddesinin beşinci fıkrasının (c) bendi, 58 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (c), (d) ve (e) bentleri 1/1/2005,

b) 44 üncü maddesinin birinci fıkrası dışında kalan diğer fıkraları ile 58 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi 20/12/2004,

c) Diğer maddeleri yayımı,

tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 60- Bu Yönetmelik hükümlerini Başkan yürütür.

— • —

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanlığından:

Hâkimler ve Cumhuriyet Savcılar Hakkında Uygulanacak Atama ve

Nakil Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına

Dair Yönetmelik

MADDE 1 — 19/2/1988 tarihli ve 19730 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Hâkimler ve Cumhuriyet Savcılar Hakkında Uygulanacak Atama ve Nakil Yönetmeliği'nin eki bölgeleri gösterir değişik Alfabetik Adli Yargı Adalet Teşkilâtı listesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Mahalli

Bölgesi

Teşkilâtı

Ağır Ceza Mahkemesi

İli

Sandıklı

3

Çift Hâkimli

Afyon

Afyon

Develi

3

Çift Hâkimli

Kayseri

Kayseri

Tomarza

4

Çift Hâkimli

Kayseri

Kayseri

Yahyalı

4

Tek Hâkimli

Kayseri

Kayseri

Yeşilhisar

4

Tek Hâkimli

Kayseri

Kayseri

Gürün

3

Çift Hâkimli

Sivas

Sivas

Darende

4

Çift Hâkimli

Malatya

Malatya

Yürürlük

MADDE 2 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 3 — Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.